

Oslo 26.april 2014

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Høringsuttalelse – forskrift om barns rett til medvirkning og barns mulighet til å ha en særskilt tillitsperson i egen barnevernssak

Innledningsvis vil organisasjonen Voksne for barn sterkt beklage at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet ikke har trukket frivillige organisasjoner som Vfb og Landsforeningen for barnevernsbarn inn i arbeidet med å utforme utkast til en forskrift som handler om barns medvirkning.

Vi er tilfreds med utformingen av den første delen av forskriften som handler om barns rett til medvirkning. Det fremgår av merknad til formålsparagrafen at ”det verken er mulig eller hensiktsmessig å angi konkret hvordan barn og unge skal medvirke ... Barn og unges mulighet til å medvirke må derfor vurderes i hvert enkelt tilfelle”. Vi anmoder om at det blir utarbeidet konkrete eksempler som kan gi veiledning både for barnet selv og for barnevernstjenesten før forskriften trer i kraft. For barn kan bruk av app/film være hensiktsmessig.

Voksne for barn forstår og støtter intensjonen med at barn skal få påvirke i større grad også når det gjelder hvilke personer som kan støtte dem formelt når de er under tiltak i barnevernet, men vi er sterkt kritiske til hvordan ordningen med tillitspersoner er foreslått utformet.

Vi savner en klargjøring av hvordan ordningen med tillitsperson skal fungere for barn som er plassert i andre kommuner enn hjemkommunen ved opphold i fosterhjem eller institusjon.

Innvandrere og barn av innvandrere er overrepresenterte i barnevernet sett i forhold til andelen de utgjør av befolkningen viser tall fra Statistisk sentralbyrå. I 54 prosent av alle barnevernsbarna i Oslo hadde innvandrerbakgrunn i 2011. Til sammenligning er andelen av barn mellom 0 og 16 år med innvandrerbakgrunn 31 prosent. Vi ber om en konkretisering i forskriften av hvordan innvandrerbarn best kan nyttiggjøre ordningen med tillitsperson som ivaretar etnisk bakgrunn og kulturforståelse.

Alle barn bør ha rett til en tillitsperson uansett alder, og vi savner en klargjøring av hvordan dette skal gjennomføres. Vi ber BLD vurdere hvorvidt det kan være hensiktsmessig at

fylkesmannen gis anledning til å oppnevne tillitspersoner for alle barn mellom 0 og 18 år etter samme prinsipper som gjelder for enslige mindreårige asylsøkere.

Så vidt vi er kjent med finnes det ikke tilsvarende ordninger i norsk forvaltning hvor voksne personer blir innkalt til møter og andre sammenhenger hvor barnet ønsker at tillitspersonen skal delta, uten noen form for økonomisk kompensasjon. Vi minner om at det i utkast til forskrift stilles krav om taushetsplikt og vandelsattest for tillitspersonen. Vi foreslår at det legges opp til en tilsvarende ordning når det gjelder økonomisk kompensasjon for godtgjøring og utgiftsdekning som den domstolsadministrasjonen praktiserer for meddommere uten fast ansettelsesforhold, eller for representanter for enslige mindreårige asylsøkere som er fastsatt i vergemålsforskriften. BLD bør eventuelt fremmet forslag om nødvendige midler i forslag til statsbudsjettet for 2015.

Voksne for barn mener det er påkrevet med egen opplæring av tillitspersoner om oppgaver og rolleforståelse dersom ordningen skal ha verdi for barna. Vi har lang erfaring i å arrangere kurs og opplæring for ulike målgrupper, og samarbeider gjerne med BUFdir om dette.

Det fremgikk av høringsbrevet til endringer i fosterhjemsforskriften (kommunens tilsyn med barn i fosterhjem) at det skal utarbeides faglige retningslinjer til forskriftene.

Vi minner om at vi tidligere har bedt om å få disse på høring før de blir endelig fastsatt av departementet. Vi ber fortsatt om at de to forskriftene blir iverksatt fra samme tidspunkt, og at BUFdirs informasjonsmateriell om fosterhjem til barn og foreldre er oppdatert og distribuert før iverksettingen. Det bør legges vekt på pedagogisk enkle forklaringer på forskjell i oppgavene for en tillitsperson og en tilsynsfører og en tydelig grenseoppgang mellom de to.

En god prosess som både ivaretar dette og de økonomiske konsekvenser av ordningen med tillitsperson tilsier at begge forskriftene bør tre i kraft tidligst 1. januar 2015.

Det fremgår av høringsbrevet at ordningen med tillitsperson i barnevernssak er en ny ordning, og at departementet derfor legger opp til at det vil bli fulgt med på om forskriften fungerer etter intensjonen. Voksne for barn ber om at det blir iverksatt en følgeevaluering, og vi legger til grunn at relevante frivillige organisasjoner blir trukket inn i denne prosessen på en god måte.

Med vennlig hilsen

Randi Talseth
Generalsekretær

Grete Gjertsen
Barnepolitisk rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur